

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. ij. Vtrum partes animæ diuisibiles sint homogeneæ, an veró
heterogeneæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

Tertia ob-
iectio.

Obiicitur tercio. Anima quæ est in digito, diuersa rationis est ab anima, quæ est in oculo; nam exigit diuersas dispositiones: ergo est diuisibilis. Deinde anima in pede non intelligit, & intelligit in capite: ergo diuersa est.

Respondeo animam, quæ in oculo est, non esse diuersa rationis ab anima quæ est in pede, sed esse vnã & indivisibilem, quæ tamen exigit in vna parte materiæ, quam informat, dispositiones oculi; in altera dispositiones pedis sine vlla heterogeneitate, vt dicitur sectione sequenti. Certum etiam est, intellectum esse in pede; sed ille in solo capite intelligit, quia extra caput non sunt dispositiones requiritæ ad intelligendum.

§. IV.

Utrum anima omnes materiales sint diuisibiles.

Conclusio.

Dico quartò, animas omnes, tum vegetatiuas, tum sensitiuas brutorum etiam perfectorum esse simpliciter diuisibiles, quauis aliquæ dici possint indivisibiles secundum quid. Ita omnino sequitur ex dictis conclusione secunda, quod nullum corporeum esse potest indivisibile.

Animæ ve-
getatiuæ.

Primò autem de animabus vegetatiuis, tamen negatum est à Nemesio lib. de homine, c. 2. & Marfilio Ficino lib. 1. 6. & 8. de Theologia Platonis; res tamen comperta est: diuiditur enim vitis, & pars diuisa viuit: quod idem certum est de animalibus imperfectis, quæ annulosa vocant; pars enim vermis, & serpentis & lacertæ diuisa viuit: vnde patet, quod in singulis partibus materiæ resident singule partes animæ, de quo fusè disserit Augustinus lib. de quantitate animæ, c. 31. Aristoteles lib. 1. de anima, textu 67. & 93. Neque dici potest, solos spiritus causam esse illius motus, quia in perfectis animalibus multò magis id accideret. Imò diuturnior est ille motus, quàm vt causari possit à solis spiritibus; neque tantum mouetur cauda lacertæ, sed sentit etiam se tangi.

Animæ ani-
malium per-
fectorum.

Secundò maior difficultas est de animalibus perfectis, quæ nimirum habent perfectam omnium sensuum organizationem, & distinctionem membrorum principalium, quales sunt equus & leo, vtrum animæ illæ sint diuisibiles; sic enim censent multi cum S. Thoma: sed verius tamen negant Scotus, Durandus, Capreolus, Suarez disp. 15. sect. 10. Probaturque ex dictis nuper, quod implicet ens materiale, quod sit indivisibile; & tamen extensum: animæ brutorum sunt materiales: ergo sunt simpliciter diuisibiles; sed indivisibiles tamen secundum quid, quia diuidi non possunt quæ separatæ permaneant.

Prima ob-
iectio.

Obiicitur primò. Sicut pars vna hominis resecta interit, ita pars equi: ergo non minùs est indivisibilis anima equi, quàm anima hominis; si enim est diuisibilis sicut anima serpentis, debet viuere pars equi diuisa, sicut viuit resecta pars lacertæ.

Respondeo negando paritatem animæ spirituales, & materiales. Partes ergo animalium perfectorum non viuunt diuisæ, quia ita perfecta sunt huiusmodi animalia, vt eorum dispositiones exigant perfectas, quæ non possunt omnes reperiri in vna parte separata.

Secunda ob-
iectio.

Obiicitur secundò. Si equus in capite feriat, mouet caudam: ergo eadem anima est in cauda & in capite. Similiter si equus in vna operatione ve-

hementius occupetur, non potest in altera occupari: ergo idem est principium vtriusque operationis.

Respondeo eodem argumento probari, quod animalia imperfecta indivisibiles habent animas. Ideò ergo equus mouet caudam percussus in capite, quia vnã habet animam, non quidem indivisibilem, sed habentem partes vnitas, & per mutuatam sympathiam ita coniunctas, vt respondeant vni sensui interno, qui est in cerebro; & vni appetitui, qui est in corde; ideò ergo percussa vna parte, alia mouetur, quia eadem id præcipit phantasia; & idem refugit appetitus; & ob eandem si occupetur animal in vna operatione, deficit in alia; propter finitatem potentie operantis.

SECTIO II.

Utrum partes animæ diuisibiles sint homogeneæ, an verò heterogeneæ.

Dupliciter intelligi potest quod animæ brutorum compositæ sint ex variis partibus. Primò ita vt omnes illæ partes integrales sint eiusdem rationis; pars nimirum illa quæ est in capite, non differat vllò modo à parte illa quæ est in pede, sed eodem modo possit informare pedem; quo informat ipsum caput. Secundò ita vt partes illæ sint diuersæ rationis, pars videlicet illa quæ est in capite, differat ab ea parte, quæ est in pede, & exigit dispositiones capitis; pars verò quæ est in pede, dispositiones pedis.

Dico quintò, partes integrales animæ diuisibiles esse planè homogeneas inter se. Ita docent Scotus, Durandus, Gregorius: negant verò Suarez, Hurtadus, Pererius.

Conclusio.

Ratio est primò, quia anima rationalis eadem potest informare diuersas partes eiusdem corporis ex eo, quod eminenter sint heterogeneæ: ergo anima equi potest informare partes heterogeneas corporis equini ex eo, quod eminenter tantum sit heterogenea. Deinde omnis anima est actus corporis organici: sed qualibet pars animæ materialis est anima: ergo qualibet pars animæ materialis potest informare corpus organicum, seu heterogeneum. Denique si heterogeneæ sunt partes animæ, non possunt inter se continuari; nam quæ differunt specie, non continuantur, quia esse non possunt vnũ.

Ratio.

Obiicitur primò. Illæ formæ sunt diuersæ rationis, quæ sunt principia determinata diuersarum operationum, & quæ requirunt diuersas dispositiones accidentales: sed pars formæ, quæ est in capite, diuersas exigit dispositiones à forma quæ est in pede: ergo forma, quæ est in pede, diuersæ rationis est à forma, quæ est in capite. Probo maiorem. Indiuidua substantialiter similia non possunt exigere diuersas dispositiones, nec esse principia diuersarum operationum, sed habent eandem dispositiones, & easdem operationes. Minorem autem sic probo. Caput in quantum caput, exigit organa, & habet operationes, quæ non sunt in pede: illa exigentia dispositionum & operationum non oritur à materia: ergo oritur à forma.

Prima ob-
iectio.

Respondeo negando illam minorem. Pars formæ, quæ est in capite, diuersas exigit dispositiones à forma quæ est in pede, quia pars illa formæ quæ est in capite, exigit dispositiones quæ sunt in capite, & dispositiones quæ sunt in pede, manu, &c. non quòd eas exigit in eadem parte, sed in diuersis: idest illa pars animæ exigit vt in

Mm 4 vna

vna parte corporis quod informat sint dispositiones pedis. Aliter etiam responderi potest, quod illa pars formæ existens in capite indeterminatè solum exigit dispositiones capitis, vel pedis, vel manus; quia illa fuit omnino indifferens ut esset in pede, vel in capite: sed tota forma est quæ exigit determinatè dispositiones capitis, pedis & manus, quia illa cum sit actus corporis organici, exigit informare vnam partem quæ habeat dispositiones capitis, & alteram quæ habeat dispositiones pedis. Neque argumenta Hurtadi contra resolutionem hanc aliquid probant.

Secunda obiectio.

Obicitur secundò. Idè dicimus formam equi differre à forma leonis, quia diuersa habent accidentia: sed forma oculi & forma ossis magis diuersa habent accidentia: ergo differunt specie forma ossis, & forma oculi.

Respondeo, dictum nuper esse, quod ex diuersis dispositionibus, quæ sunt in diuersis subiectis, rectè arguitur diuersitas formarum: si autem diuersæ illæ dispositiones sint in eodem supposito, non arguitur diuersitas formarum. Ratio est, quia cum illa principia sint adæquata, nec vnum sit compar alterius, vnum necessariò exigit determinatè tales dispositiones, & non alias; cum vnum suppositum omnino per accidens se habeat respectu alterius, nec ex utroque resultat aliquid vnum per se, sed neque pendeat ab alio secundum suam integritatem: vnde fit, ut vnum non possit pro altero exigere dispositiones illas diuersas. Sed, intra idem tamen suppositum omnes partes sunt inadæquate, & per se vniuntur; idèque potest vna exigere illas dispositiones sibi vel alteri comparti, quod est exigere illas indeterminatè. Ad formam igitur argumenti distinguitur maior. Idè dicimus differre inter se formam equi & bouis, quia diuersas habent operationes, & constituunt diuersa supposita, concedo; si enim essent in eodem supposito, non arguerent diuersæ dispositiones diuersitatem formarum.

Tertia obiectio.

Obicitur tertio. Non repugnat anima constans ex huiusmodi partibus heterogeneis: ergo illa debet admitti; sic enim explicatur facilius, quare diuersas exigit dispositiones in diuersis partibus. Denique videmus aliquando, quod si in materiam oculi dispositiones carnis introducuntur, non potest deinde recuperari dispositio propria oculi: ergo signum est, non mansisse ibi formam oculi.

Respondeo, quidquid sit de possibilitate illius animæ, quæ partes habeat heterogeneas, nego necesse esse ut animæ materiales huiusmodi sint. Sunt autem dispositiones quedam in viuentibus, quæ nequeunt produci nisi per virtutem seminalem; idè illæ semel amissæ, non recuperantur; nam etsi possit homo nutrir, & augere carnem, si tamen abscindatur ei auris, vel digitus, non poterit illa recuperare: si ergo in oculum introducatur fuerint dispositiones carnis, non possunt dispositiones oculi restitui, quia pendent à virtute formatrice feminis.

SECTIO II.

De inæqualitate substantiali animarum.

Idem queri potest de omnibus formis, imò de omnibus speciebus & indiuiduis; sed de animabus tamen præcipue disputari solet, primò de possibili, vtrum animæ diuersæ speciei esse possint æquales inter se; & vtrum animæ eiusdem speciei

A esse possint substantialiter inæquales. Secundò de facto, vtrum animæ eiusdem speciei æqualem habeant perfectionem.

§. I.

Vtrum animæ diuersæ speciei esse possint æquales.

IN primis supponendum est, quid sit aliqua duo esse inæqualia, vel æqualia; esse similia, vel dissimilia. Inæqualia illa sunt, quorum vnum est maius, & alterum minus; seu quorum vnum plus habet perfectionis, quàm aliud. Æqualia, quorum vnum non plus habet perfectionis, quàm aliud. Similia illa sunt, quæ ab intellectu concipi possunt vnicò conceptu; dissimilia, quæ non possunt: possunt ergo, ut patet, aliqua duo esse dissimilia, & tamen æqualia. In diuinis paternitas & filiatione sunt dissimiles; & tamen æquales.

Dico primò, posse animas diuersæ speciei æqualem habere perfectionem, ita ut vna non sit perfectior, nec magis æstimabilis quàm altera. Contrarium sentiunt Suarez *disp. 29. sect. 3.* Valquez *1. p. disp. 121. à n. 11.*

Ratio tamen est. Primò, quia in diuinis, ut dixi, patet diuinis personas esse diuersas inter se & dissimiles; cum tamen nulla sit inter eas inæqualitas. Deinde aliud est esse dissimile, aliud inæquale; ideo in moralibus res sæpe diuersæ sunt, quæ tamen æqualiter amantur & æstimantur. Et demum fatetur Suarez, nulla ratione ostendi posse, quod illud implicet.

Obicitur primò, tradi pluribus locis ab Aristotele, quod species rerum sunt sicut numeri: sed certum est, numeros omnes eo ipso, quod diuersi sunt, esse inæquales: ergo species rerum semper sunt inæquales.

Respondeo verum fortassis esse, quod species rerum, quæ nunc sunt, omnino sunt inæquales & similes numericis: non est verum de possibilibus.

Obicitur secundò. Duæ quantitates diuersæ quantitativè sunt inæquales inter se: ergo duæ animæ diuersæ essentialiter sunt inæquales essentialiter.

Respondeo negando consequentiam, quia quantitates non habent vllam dissimilitudinem, nisi inæqualitatem; idè mirum non est, quod quoties duæ qualitates habent dissimilitudinem, habeant etiam inæqualitatem. Essentia verò rerum habent aliquam dissimilitudinem, quæ non sit inæqualitas, ut probatum est; idè non valet argumentum à qualitate ad alias essentias rerum.

Obicitur tertio. Ea quæ inæqualiter distant à non ente, sunt inæqualia: sed omnes species inæqualiter distant ab ente, alioqui non erunt diuersæ: ergo illæ sunt inæquales.

Respondeo, maiorem, & minorem falsas esse; potest enim aliquid habere plura prædicata essentialia, quàm aliud; & tamen esse imperfectius alio; nam Angelus habet pauciora prædicata essentialia quàm homo, & tamen est eo perfectior. Deinde falsum est, quod omnes species inæqualiter distant à non ente; quia impossibile est, ut aliquod genus non habeat sub se plures species æqualiter distantes à non ente, idè æqualem habentes numerum prædicatorum essentialium.